

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19 – 20 ЖОВТНЯ 2021 р.**

**«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

м. Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 жовтня 2021 року. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2021. – 369 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Мельник Ю.М. - д-р екон. наук, професор, директор ННПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Купріна Н.М. – д.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Савенко І.І. – д.е.н., проф., Іванченкова Л.В. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Неустроєв Ю.Г. – к.е.н., доц.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

актуалізують проблему розвитку і функціонування громадянського суспільства, яка, в певній мірі, є і гарантом можливостей гармонійності взаємин соціалізації і індивідуалізації, індивідуального стилю соціалізації і, одночасно, одним з факторів, який допомагає формуванню такої взаємини.

Література

1. Проблемы социализации и индивидуализации личности в образовательном пространстве. Часть 1: сборник материалов Международной научно-практической конференции (г. Белгород, 22–23 ноября 2018 года) / отв. ред. И.П. Ильинская. – Белгород: ИД «Белгород» НИУ «БелГУ», 2018. – 318 с.

2. Социализация. Социобиологические предпосылки социализации: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://spravochnick.ru/sociologiya/socializaciya_sociobiologicheskie_predposylki_socializacii/. https://spravochnick.ru/sociologiya/socializaciya_sociobiologicheskie_predposylki_socializacii/individualizaciya_i_socializaciya/.

3. Черняк Г.А. Інформаційні технології та когнітивні навантаження на психіку людини. /Наукове видання. Збірник тез, доповідей 78 наукової конференції викладачів академії 23 - 27 квітня 2018 р.// Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2018. –С.353-354.

ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА ЯК ЕФЕКТИВНИЙ КОНСТРУКТ СУЧАСНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН

Соловей А.О., к.і.н., доцент

Ботіка Т.С., к.і.н., доцент

Мамроцька О.А., к.і.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

Важливою складовою політичної системи будь-якого суспільства є політична культура. Сьогодні політична культура виступає певним феноменом, що допомагає виявити не тільки політичні процеси, але й формувати конструктивні політичні відносини, як в межах держави, так і на міжнародному рівні [3].

У широку розумінні, політична культура – досить глибоке за змістом явище. Свої витoki проблема політичної культури бере в працях стародавніх мислителів, які неодноразово зверталися до питань моралі, етики, принципів ідеального правління. Перші згадки про політику зустрічаємо ще в античній Греції. Сам термін «політична культура» вперше був запропонований у XVIII ст. німецьким філософом І. Гердером. Показово, що він не вкладав нинішнього змісту в це поняття і навіть не припускав, що концепція політичної культури

може так суттєво впливати на політичну науку та практику. Згодом, особливо в кінці XIX – на початку XX ст. це поняття почало використовуватися багатьма політичними школами. У сучасній науці немає загальноприйнятого трактування поняття «політичної культури». Як відомо, більшість дискурсів заснована на тому, що культура – це певна людська діяльність, об'єктивована у матеріальних і духовних цінностях [2].

Дослідники виділяють дві ключові концепції політичної культури. Перша була розроблена американським політологом Г. Алмондом у 1956 р., надрукована у статті «Порівняльні політичні дослідження», де політична культура розглянута як відповідний зразок орієнтирів на політичні дії, що відбиває особливості кожної політичної системи. Подальше розуміння цього концепту було розвинуто у класичній політологічній праці Г. Алмонда і С. Верби «Громадянська культура» (1963 р.). Даний підхід тяжіє до ототожнення політичної культури й політичної свідомості. Проте, можна поглянути на політичну культуру, як на більш загальне явище, що включає наступні аспекти: знання про політику, знайомство з фактами, інтерес до них, оцінку політичних явищ, думки про те, як повинна здійснюватися влада, емоційну сторону політичних позицій, наприклад, любов до Батьківщини, ставлення до проявів будь-яких негативних настроїв, визнані у суспільстві зразки політичної поведінки, фінансові зв'язки тощо. На наш погляд, привертає увагу позиція французького філософа та історика XX ст. М. Фуко, який стверджував, що політична культура присутня в будь-якому концепті нашого життя, впливаючи (безпосередньо чи опосередковано) на певні дії чи думки.

Крім того, слід розрізняти політичну культуру особистості та політичну культуру суспільства. Для характеристики політичної культури особистості важливо додати усвідомлення її суті та мети політичного процесу, знання своїх прав і обов'язків, так звану міру «включеності» в реалізацію політичної влади. Історичні традиції справляють активний вплив на політичну культуру. Інакше кажучи, політична культура суспільства є зафіксований у законах, звичаях, традиціях досвід суспільства, а також рівень уявлень про політичний розвиток [1].

Набуття особистістю політичної культури – двоєдиний процес [4], оскільки він пов'язаний, з одного боку, з усвідомленням себе суб'єктом саморозвитку, вірою у власні сили та можливості. З іншого боку – з формуванням особистості як суб'єкта не лише власного, а й суспільного поступу.

Таким чином, політична культура є складним, динамічним, багаторівневим концептом, який формується під впливом історичних, економічних, суспільно владних, духовних, культурних чинників у тій чи іншій державі. У свою чергу, політична культура як самостійне явище здійснює постійний вплив на інші сфери людського буття.

Література

1. Дмитренко М. Особливості сучасної української політичної культури: проблема визначення // Політичний менеджмент. 2005. № 5. С. 134 – 138.
2. Марковець В.М. Політична культура як складова духовної культури суспільства // Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 18. С. 94 – 96.
3. Остапенко М.А. Політична культура суспільства: Навч. посіб. К. 2008. 96 с.
4. Сипко О.С. Політична свідомість і політична культура сучасної України: регіональні особливості в контексті проблеми формування української політичної нації // Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна «Питання політології». 2001. № 518. С. 156.

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Орлова В.А., к.ю.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

Термін “Публічне управління” був використаним англійським державним службовцем у своїй науковій практиці. Це значення застосовували лише для політичних обговорювань. У сучасному світі все популярніше стає дисципліна “Публічне управління та адміністрування”. Це зумовлено зростанням суб'єктів ведіння господарювання та інформаційною реформою. Вона є складовою ефективного функціонування розвиненої держави та є ключовим критерієм соціально-психологічного врядування. Дисципліна має науковий напрям, що передбачає управління за допомогою інформації, упровадження ефективного управління. Є декілька гілок: широко та вузько направлені. Це державні службовці та люди, які працюють в соціальній сфері. Більшість науковців вважають, що публічне управління та адміністрування – один з модифікацій менеджменту, що організовує та планує, особливо приділяючи увагу контролю використання ресурсів. Ми цілком згодні з цією думкою.

Перш за все, метою публічного управління є надання соціальних послуг. Якщо порівнювати його з бізнес-управлінням, то тут більша увага звертається на забезпечення соціального прибутку, а не фінансового. Хоч ці два види управління стосуються різних сфер, водночас вони тісно пов'язані між собою, адже в сучасному баченні розвитку держави влада мусить бути ефективною в процесі реалізації менеджменту. Справа в тому, що рішення, прийняті керівництвом публічного управління, мають в першу чергу порушувати питання забезпечення добробуту громадян. Але в той же час, від якості

	Одеса, Україна	
	АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
11.	Купріна Н.М., д.е.н., доцент, декан ф-ту ЕБіК; Комишан О.Ю., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	33
	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СТУДЕНТІВ	
12.	Черкаський А.В., к.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	36
	РОЛЬ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СТИЛЮ СОЦІАЛІЗАЦІЇ І ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	
13.	Черняк Г.А., к.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	39
	ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА ЯК ЕФЕКТИВНИЙ КОНСТРУКТ СУЧАСНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН	
14.	Соловей А.О., к.і.н., доцент; Ботіка Т.С., к.і.н., доцент; Мамроцька О.А., к.і.н., доцент. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	41
	СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ	
15.	Орлова В.А., к.ю.н., доцент. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	43
	ТЕОРІЯ «РОЗБИТИХ ВІКОН У СВІТЛІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА СУСПІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	
16.	Мордовець М. В., к.політ.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	45
	ФОРМУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЯК ФАКТОР СОЦІАЛЬНОГО ПРОГРЕСУ	
17.	Черняк Г.А., к.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	49
	ДО ІСТОРІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ: МИХАЙЛО ТУГАН-БАРАНОВСЬКИЙ	
18.	Шишко О. Г., д.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	51
	PROBLEMATIC ASPECTS OF THE RECEIVABLES AUDIT OF ENTERPRISES	
19.	Ступницька Т.М., к.е.н., доцент; Володіна О.П., асистент; Накорик А., магістрант. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	53
	ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	
20.	Купріна Н.М., д.е.н., доцент, декан ф-ту ЕБіК; Величко О.М., бакалавр. ОНАХТ, м. Одеса, Україна	56
	АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ АУДИТУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ	
21.	Баранюк Х.О., д-р філософії (PhD), ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса, Україна	58
	СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ	
22.	Момотлива С.Л., викладач вищої категорії, Одеський фаховий коледж економіки, права, готельно-ресторанного бізнесу, м. Одеса, Україна	62